

Recursos Naturales

Cuadro 45. Volumen de agua aprovechado por municipio, según tipo de uso, 2005 (1 de 3)

Estado/Municipio ^a	Población ^b			Volumen aprovechado ^c			
	Total	Indígena total	%	Total	Uso agropecuario	Abasto público	Uso industrial
Nacional	103 263 388	7 107 803	6.88	72 288 474 788.77	58 721 322 442.11	10 703 493 505.65	2 863 658 841.01
Michoacán	3 966 073	130 825	3.30	4 969 418 350.22	4 554 495 780.71	272 775 722.04	142 146 847.47
1 Chilchota	8 131	5	0.06	9 822 881.65	7 344 464.65	2 478 417.00	-
2 Charapan	11 632	61	0.52	191 500.00	-	191 500.00	-
3 Nahuatzen	9 388	94	1.00	680 099.83	-	680 099.83	-
4 Paracho	20 965	100	0.48	1 309 990.00	10 368.00	1 299 622.00	-
5 Cherán	30 696	73	0.24	-	-	-	-
6 Quiroga	61 965	153	0.25	1 050 478.00	498 982.00	551 496.00	-
7 Tangamandapio	30 052	726	2.42	4 464 571.05	3 366 548.85	1 098 022.20	-
8 Erongaricuaró	19 876	71	0.36	746 318.17	77 439.00	668 879.17	-
9 Coeneo	30 299	17 054	56.29	9 361 733.10	7 344 893.20	2 016 839.90	-
10 Los Reyes	684 145	3 810	0.56	44 425 069.24	42 798 164.75	1 327 312.49	299 592.00
11 Tzintzuntzan	9 394	27	0.29	4 832 408.22	4 210 669.52	621 738.70	-
12 Aquila	20 898	3 394	16.24	10 116 337.47	8 911 237.84	1 205 099.63	-
13 Tingambato	12 414	560	4.51	1 058 291.25	697 046.35	361 244.90	-
14 Uruapan	21 226	40	0.19	125 034 106.94	78 583 761.20	27 077 661.72	19 372 684.02
15 Pátzcuaro	15 289	65	0.43	4 368 086.28	2 650 975.72	1 658 316.56	58 794.00
16 Tingüindín	13 665	24	0.18	23 309 982.11	20 222 219.52	3 065 687.39	22 075.20
17 Zitácuaro	23 787	51	0.21	99 897 537.16	83 487 362.99	15 866 243.17	543 931.00
18 Nuevo Parangaricutiro	18 413	31	0.17	21 019 604.42	20 646 847.37	372 757.05	-
19 Tangancicuaro	14 579	221	1.52	48 403 755.75	46 648 516.15	1 551 411.60	203 828.00
20 Susupuato	59 920	198	0.33	4 349 948.31	3 861 556.28	488 392.03	-
21 Tanhuato	12 294	18	0.15	65 534 275.59	64 598 565.13	935 710.46	-
22 Zacapu	170 748	1 230	0.72	59 136 133.12	57 779 527.00	1 220 349.40	136 256.72
23 Turicato	24 509	58	0.24	8 582 669.48	6 333 307.39	2 249 362.09	-
24 Jacona	60 029	755	1.26	13 936 948.15	11 515 379.65	719 814.50	1 701 754.00
25 Yurécuaro	70 636	999	1.41	44 896 167.23	43 654 512.23	1 237 350.00	4 305.00
26 Lázaro Cárdenas	162 997	1 774	1.09	134 673 835.79	64 755 316.60	7 426 955.91	62 491 563.28
27 Numarán	22 802	65	0.29	9 496 148.14	8 610 966.40	885 181.74	-
28 Tancítaro	24 267	7 378	30.40	18 219 773.87	16 310 100.29	1 909 673.58	-
29 Zamora	3 221	6	0.19	169 506 086.20	163 378 382.99	5 167 529.30	960 173.91
30 Morelia	7 649	9	0.12	99 628 196.83	21 014 907.64	53 192 858.87	25 420 430.32
31 Coahuayana	9 616	50	0.52	204 039 596.55	202 511 084.30	1 528 512.25	-
32 Chavinda	19 478	3 888	19.96	23 600 293.50	22 621 856.25	978 437.25	-
33 Coalcomán de Vázquez Palleares	15 734	5 184	32.95	9 124 392.60	6 950 830.28	2 170 566.40	2 995.92
34 Peribán	12 474	38	0.30	64 440 885.14	60 950 298.08	3 490 587.06	-
35 Purépero	23 391	7 357	31.45	833 269.40	641 644.40	191 625.00	-
36 Apatzingán	115 078	476	0.41	242 793 901.70	239 307 544.91	2 594 349.79	892 007.00
37 Ziracuaretiro	136 491	4 421	3.24	44 099 546.12	43 304 250.12	689 650.40	105 645.60
38 Chinicuila	18 207	47	0.26	4 765 966.71	4 281 530.77	484 435.94	-
39 Tumbiscatío	31 494	400	1.27	2 864 901.79	2 050 019.62	814 882.17	-
40 Epitacio Huerta	13 060	2 916	22.33	37 975 925.73	36 157 490.38	1 818 435.35	-

Recursos Naturales

Cuadro 45. Volumen de agua aprovechado por municipio, según tipo de uso, 2005 (2 de 3)

Estado/Municipio ^a	Población ^b			Volumen aprovechado ^c			
	Total	Indígena total	%	Total	Uso agropecuario	Abasto público	Uso industrial
Nacional	103 263 388	7 107 803	6.88	72 288 474 788.77	58 721 322 442.11	10 703 493 505.65	2 863 658 841.01
Michoacán	3 966 073	130 825	3.30	4 969 418 350.22	4 554 495 780.71	272 775 722.04	142 146 847.47
41 Aporo	2 705	10	0.37	1 948 181.05	1 741 708.33	206 472.72	-
42 Madero	8 525	4	0.05	14 091 702.26	12 932 585.74	1 141 980.52	17 136.00
43 Gabriel Zamora	110 311	189	0.17	109 428 905.08	108 778 314.40	398 302.68	252 288.00
44 Arteaga	21 173	73	0.34	1 229 907.80	403 935.94	824 508.86	1 463.00
45 Aguililla	16 159	54	0.33	21 286 308.95	19 437 019.49	1 848 924.46	365.00
46 Tarímbaro	22 152	67	0.30	64 189 358.07	59 230 082.02	4 581 066.05	378 210.00
47 Álvaro Obregón	18 696	62	0.33	44 801 209.22	42 556 030.72	2 235 178.50	10 000.00
48 Jiquilpan	31 730	105	0.33	16 228 579.12	15 221 279.12	690 375.00	316 925.00
49 Tacámbaro	26 089	253	0.97	165 093 673.39	158 617 628.88	5 913 659.31	562 385.20
50 Vista Hermosa	26 152	285	1.09	57 086 959.99	56 153 229.56	933 730.43	-
51 Huetamo	41 239	131	0.32	22 403 149.03	20 099 134.37	2 001 513.86	302 500.80
52 Queréndaro	51 788	9 840	19.00	14 861 423.42	14 328 973.82	406 917.60	125 532.00
53 Tepalcatepec	12 630	912	7.22	266 646 464.00	266 078 868.00	567 596.00	-
54 San Lucas	38 502	60	0.16	40 432 249.32	39 458 411.82	973 837.50	-
55 Puruándiro	9 451	15	0.16	51 950 005.12	49 790 816.36	1 966 358.76	192 830.00
56 Ario	31 647	94	0.30	81 573 165.29	78 473 611.84	2 973 409.45	126 144.00
57 La Piedad	70 170	189	0.27	64 315 703.54	57 891 054.25	5 985 326.79	439 322.50
58 Buenavista	38 036	111	0.29	334 842 980.76	331 859 421.62	2 803 790.26	179 768.88
59 Angangueo	9 990	29	0.29	2 841 110.18	933 182.20	1 907 927.98	-
60 Acuitzio	10 052	29	0.29	6 396 174.70	5 026 015.35	1 369 472.47	686.88
61 Tzitzio	279 229	18 486	6.62	2 452 443.19	1 631 398.79	805 276.40	15 768.00
62 Parácuaro	91 132	268	0.29	292 672 180.95	291 163 388.58	1 505 681.97	3 110.40
63 Angamacutiro	12 333	35	0.28	94 542 963.67	92 959 702.67	1 583 261.00	-
64 Múgica	7 722	14	0.18	201 476 705.48	200 025 828.48	1 450 877.00	-
65 Tocuambo	8 363	33	0.39	28 751 689.50	27 634 467.22	331 443.28	785 779.00
66 Maravatío	40 232	113	0.28	123 390 279.91	117 727 981.04	5 599 226.87	63 072.00
67 Tlalpujahua	6 776	17	0.25	6 486 344.37	5 238 052.10	1 248 292.27	-
68 Marcos Castellanos	25 055	10 444	41.68	2 342 654.73	1 490 412.80	848 047.64	4 194.29
69 Briseñas	9 560	25	0.26	16 468 226.33	16 192 060.88	276 165.45	-
70 Santa Ana Maya	15 950	26	0.16	20 797 041.85	19 586 847.70	1 150 209.85	59 984.30
71 Cotija	13 801	20	0.14	11 894 324.14	11 316 483.08	577 841.06	-
72 Cuitzeo	12 420	21	0.17	8 878 638.45	7 944 672.93	799 941.52	134 024.00
73 Tlazazalca	9 820	27	0.27	16 253 761.07	15 843 246.82	410 514.25	-
74 Sahuayo	16 953	51	0.30	13 579 388.76	12 880 273.96	387 746.80	311 368.00
75 Ocampo	31 888	11 154	34.98	8 525 813.91	7 807 287.40	718 526.51	-
76 Ixtlán	12 794	31	0.24	41 375 529.33	39 549 262.33	1 817 267.00	9 000.00
77 Contepec	5 516	5	0.09	31 673 215.65	28 087 565.25	2 917 472.66	668 177.74
78 Tuxpan	15 302	19	0.12	50 940 988.64	46 899 035.95	3 989 178.49	52 774.20
79 José Sixto Verduzco	12 016	15	0.12	113 173 339.88	111 536 325.00	1 637 014.88	-
80 Charo	18 156	94	0.52	14 106 958.13	12 722 052.52	1 384 905.61	-

Recursos Naturales

Cuadro 45. Volumen de agua aprovechado por municipio, según tipo de uso, 2005 (3 de 3)

Estado/Municipio ^a	Población ^b			Volumen aprovechado ^c			
	Total	Indígena total	%	Total	Uso agropecuario	Abasto público	Uso industrial
Nacional	103 263 388	7 107 803	6.88	72 288 474 788.77	58 721 322 442.11	10 703 493 505.65	2 863 658 841.01
Michoacán	3 966 073	130 825	3.30	4 969 418 350.22	4 554 495 780.71	272 775 722.04	142 146 847.47
81 Panindícuaro	16 523	31	0.19	11 219 826.28	10 243 839.10	855 829.18	120 158.00
82 Huaniqueo	7 627	15	0.20	5 691 378.00	5 474 568.00	216 810.00	-
83 Venustiano Carranza	15 512	18	0.12	50 748 066.23	50 743 266.23	-	4 800.00
84 Penjamillo	64 590	193	0.30	22 080 538.00	18 631 000.25	3 449 537.75	-
85 Jiménez	12 815	24	0.19	13 791 659.30	11 752 736.60	1 982 935.50	55 987.20
86 Zináparo	44 122	49	0.11	980 861.00	493 008.00	487 853.00	-
87 Nuevo Urecho	15 781	32	0.20	75 928 305.12	75 208 448.92	683 568.20	36 288.00
88 Tiquicheo de Nicolás Romero	25 373	68	0.27	2 537 659.24	1 621 151.28	916 507.96	-
89 Hidalgo	31 774	36	0.11	85 683 430.10	75 003 252.04	9 914 009.06	766 169.00
90 Ecuandureo	15 828	59	0.37	27 290 635.04	24 953 896.80	2 170 985.44	165 752.80
91 Pajacuarán	79 868	4 664	5.84	62 401 071.09	61 947 571.09	453 500.00	-
92 Lagunillas	11 012	29	0.26	1 997 491.77	1 649 447.27	348 044.50	-
93 Senguío	7 703	148	1.92	22 746 294.94	20 916 062.98	1 813 833.24	16 398.72
94 Cojumatlán de Régules	5 343	22	0.41	5 004 862.03	4 813 237.03	191 625.00	-
95 Indaparapeo	15 134	24	0.16	19 719 551.75	17 055 699.70	2 663 852.05	-
96 Irimbo	11 416	18	0.16	9 222 365.94	8 864 095.06	358 270.88	-
97 Salvador Escalante	11 925	31	0.26	26 335 299.05	22 567 848.78	3 745 641.99	21 808.28
98 Carácuaro	9 337	14	0.15	1 068 647.68	141 723.16	926 924.52	-
99 Taretan	51 479	171	0.33	75 396 967.80	70 936 399.21	1 023 857.39	3 436 711.20
100 Churumuco	19 417	40	0.21	13 099 903.56	11 803 459.89	1 296 443.67	-
101 Jungapeo	4 828	8	0.17	24 197 229.42	20 157 057.01	2 485 784.84	1 554 387.57
102 Juárez	18 571	24	0.13	35 323 594.63	34 401 963.57	921 631.06	-
103 Tuzantla	12 259	2 046	16.69	17 368 952.65	15 816 030.63	1 552 922.02	-
104 Nocupétaro	20 689	51	0.25	940 968.50	348 723.67	592 244.83	-
105 Huandacareo	11 053	13	0.12	9 154 900.88	7 940 758.89	377 767.99	836 374.00
106 Villamar	17 412	56	0.32	24 192 706.36	23 530 623.74	661 105.00	977.62
107 La Huacana	15 769	57	0.36	74 270 470.64	71 442 026.76	2 781 331.88	47 112.00
108 Zinapécuaro	13 792	57	0.41	69 608 171.17	47 806 442.73	4 798 222.52	17 003 505.92
109 Chucándiro	26 213	66	0.25	8 259 589.73	6 789 950.13	618 067.60	851 572.00
110 Churintzio	10 867	5 084	46.78	11 424 625.96	10 369 317.16	1 055 308.80	-
111 Huiramba	7 369	5	0.07	869 597.00	561 227.80	308 369.20	-
112 Copándaro	5 520	4	0.07	5 488 307.74	5 033 125.28	455 182.46	-
113 Morelos	16 028	431	2.69	1 353 110.80	141 604.80	1 211 506.00	-

Fuente: Programa Universitario México Nación Multicultural, UNAM, con datos de la *Información sobre el agua en México. Usos del agua por entidad federativa (Conagua, 2009)*.

^a El orden de los municipios se estableció según la densidad (de mayor a menor) de población indígena total; es decir, la suma de la población de 5 años y más hablante de lengua indígena y la población de 0 a 4 años en hogares donde el jefe de familia o cónyuge habla alguna lengua indígena.

^b Cifras correspondientes al II Censo de Población y Vivienda 2005 (INEGI, 2006).

^c Incluye aguas superficiales y subterráneas.

